

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Bakalářská práce

Cestou podvědomí

Frederik Suja

Plzeň 2016

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Katedra výtvarného umění
Studijní program Výtvarná umění
Studijní obor Ilustrace a grafika
Specializace Malba

Bakalářská práce

Cestou podvědomí
(Sebareflexe a identita)

Frederik Suja

Vedoucí práce: Prof. ak. mal. Aleš Ogoun
Katedra výtvarného umění
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara
Západočeská univerzita v Plzni

Plzeň 2016

Prehlasujem, že som prácu spracoval samostatne a použil len uvedené
pramene a literatúru.

Plzeň, Apríl 2016

.....

Podpis autora

OBSAH

1 Moje doterajšie dielo v kontexte špecializácie.....	6
2 Téma a dôvod jej voľby.....	9
3 Cieľ práce.....	10
4 Proces prípravy.....	11
5 Proces tvorby.....	13
6 Technologické špecifikácie.....	16
7 Popis diela.....	17
8 Prínos pre daný odbor.....	19
9 Silné stránky.....	20
10 Slabé stránky.....	21
11 Zoznam požitých zdrojov.....	22
A) Knižná a periodická literatúra.....	22
B) Internetové zdroje.....	24
12 Resumé.....	25
13 Zoznam príloh.....	27

Chcel by som poďakovať ateliéru a rovnako aj Doc. akad. maliarovi Alešovi Ogounovi, pod ktorého vedením som bakalársku prácu robil. Ďalej všetkým zúčastneným ženám, bez ktorých by moja práca vzniknúť nemohla.

1 Moje doterajšie dielo v kontexte špecializácie

Moja doterajšia tvorba je skutočne rôznorodá. Samozrejme do značnej miery záleží na mojom psychickom rozpoložení, ktoré bez môjho vedomého súhlasu často ovplyvňuje výsledok práce, jej konečnú podobu.

Doteraz som zobrazoval svoj subjektívny pohľad na realitu vnímanú mojim vnútorným cítením. Zameriavam sa jednak na seba a moju konfrontáciu a jednak na identitu človeka samotného, vychádzajúceho z môjho vnímania. Ovplyvňujú ma všetky životné skúsenosti. Tak to bolo napríklad pri obraze Infiltrácia (viď príloha 1), ktorý som namaľoval v stave určitého tranzu. Bol to neuveriteľne podvedomý proces seba zobrazovania sa a zároveň reakcie. Je to obraz, ktorý vznikol ako podvedomé vnímanie seba samého. Hovorí o prázdnote, chlade a vyhorení človeka. Je to vyhorený les, moja spomienka na pre mňa veľmi citlivé miesto z detstva. Svojim spôsobom na jediné miesto, kde môžem povedať, že bezpodmienečne patím. Zobrazujem v ňom rovnako reakciu na množstvo ľudí, ktorých dennodenne stretávam na uliciach s ich prázdnyimi pohľadmi, ženúc sa bezhlavo niekam a možno ani sami nevedia, že kam. Ide z nich chlad, sú to už len ľudské schránky bez života, ich mihavé pohľady odrážané vo chvíľach, ktoré majú menej než stotinu sekundy, lepšie povedané, tu sa o čase ani rozprávať nedá. Je to odraz zvyšku našich duší v zrkadlách pripevnených na plátne, s ktorými človek, divák, môže ľubovoľne pohybovať po celej ploche obrazu.

V poslednej dobe moju pozornosť zaujal figuratívny motív. Človek ako taký. Skvelo to vystihuje úryvok z knihy Denník blázna Michelangela od Rolanda Christofanelli: „A mňa zaujal človek, ktorý je stredom vesmíru.

Nikdy sa mi nebude leniť opakovať to iným aj sebe. Človek nikdy neprestane dolovať v človeku a odkrývať v ňom vždy nové vášne a ctižiadosti. Ľudská baňa je rozsiahlejšia a hlbšia ako všetky ostatné bane na zemi človeka dovedna.“¹

Vlastne celé je to stále otázkou identity a snaženia sa nájsť odpoveď na otázky, ktoré sa akumulujú vo mne samom, rovnako ako v mojom okolí. Záujem o túto tému začal v cykle obrazov s názvom Osoby oslobodené z okov pohlavia(vid' príloha 2-4). Bolo to obdobie kedy som čítal veľa feministickej literatúry, čo vtedy značne ovplyvnilo môj úsudok a pohľad na tému. Zobrazujem tam to, čo nás pomerne komplikuje a sú to naše neoddeliteľné rozdiely, ktoré nám práve našu vlastnú identitu dávajú. V maľbe tu po prvý krát využívam hodne veľké plochy jednej farby, čo značne hraničí s grafickým prejavom (vnímam to ako ovplyvnenie médiami a reklamou).

Forma môjho prejavu sa začala ukazovať však až v poslednej dobe. Všetko začalo sériou obrazov V tráve (vid' príloha 5-7). Séria obrazov V tráve je zobrazením mojej vlastnej skúsenosti zo života. Je to rozlúčenie sa s prežitkom určitého obdobia života, ťažkého obdobia. Na obrazoch je zobrazené ľudské mužské telo, moje telo, ktoré je umiestnené do ostrých stebiel trávy. Telá trpia a sú vo väzení svojich vlastných myšlienok. Tvár mám zakrytú, vzbudzovalo to vo mne pocit určitej anonymity. Telá sa ponárajú do vlastných sračiek, bažín myšlienok, prebodávané stebkami trávy s dušou zotročenou technikou a spoločnosťou, túžiacou po vlastnej slobode a nezávislosti. Od týchto konkrétnych figuratívnych motívov som následne prešiel prirodzene do uvoľnenejšej techniky maľby, ktorá veľmi posunula formu môjho

---

¹ CHRISTOFANELI, Rolando. Denník blázna Michelangelax Bratislava: Retro, 1982, s.71. ISBN 24-007-81

maliarskeho chápania a prevedenia (viď príloha 8-11). Experimentovanie s farbami, lakmi, penetráciami vo veľkých nánosoch, mi dala možnosť cítiť farbu a tekutiny ju rozbíjajúce, alebo spojujúce. Zrazu som mal väčšiu možnosť dýchať v maľbe a vyjadriť svoje pocity, ktoré boli pozostatkom predchádzajúcej série, oveľa viac expresívne a vystihujúco pre mňa samotného v daný moment. Dokonca reakcie mojich známych presne vystihovali pocity, alebo proces pocitov, ktorý som znázorňoval.

Súčasne sa moja pozornosť presúva viac na objektívny pohľad. Stále ostávam samozrejme v téme identity človeka, konkrétne ženy. Začal som malými formátmi, kde som si určil technologickú stránku práve k bakalárskej práci.

2 Téma a dôvod jej voľby

Výber témy bol pre mňa osobne jednou z najnáročnejších častí bakalárskej práce. Ja sa osobnostne pomerne spieram tomu, aby bola umelcom určovaná téma a už vôbec nie v takom časovom predstihu, ako to je určené pri týchto oficiálnych prácach. Takže uvažovanie nad výberom témy, teda vlastne svojho bremena, bolo náročné.

Cestou podvedomia je téma pri ktorej moje premýšľanie skončilo, alebo naopak aj začalo. Je to téma osobná, nech už sa človek zameriava na svoje podvedomie, alebo na podvedomie určitej skupiny ľudí. A je to vlastne jediná vec, podľa ktorej sa riadim vo svojej tvorbe. Zároveň ma téma neobmedzovala natoľko, aby som nebol schopný pracovať na jej obsahu, na ktorý som sa po dlhej dobe vo svojom živote snažil pozerat' viac objektívne a v rámci celku než to bolo do teraz.

3 Cieľ práce

Cieľom mojej práce je vytvorenie komplexného projektu poukazujúceho na podvedomie, dobu, identitu. Výstupom pre začiatok tohto projektu je práve bakalárska práca (človek by si mohol povedať, že by to malo byť skôr ukončenie nejakej etapy štúdia, no my však zabúdame na to, že neštudujeme školu, ale poznávame umenie a poznanie by malo len gradovať a nie upadať), a to štyri obrazy žien v rôznom vekovom rozmedzí, konkrétne od 10. ročného dievčatka až po 80. ročnú pani. Ženy som si vybral cielene, aby boli rozmanité a rôznorodé. Na obrazoch je zachytená ich podoba a typické prostredie sprevádzané textom z rozhovorov, ktoré som s nimi natáčal. Každý obraz je sprevádzaný aj textovou výpoveďou jej samej.

A celý tento projekt bude ešte sprevádzaný prelínaním hlasov žien podvedome rozprávajúc o sebe (pre lepšie pociťovanie atmosféry žien našej doby).

4 Proces prípravy

Moju bakalársku prácu som začal robiť so zámerom preskúmať svoje podvedomie, k čomu viedla aj moja tvorba predchádzajúci semester. Postupne som skicovaním a premýšľaním došiel k názoru, že pre mňa samotného je momentálne podstatnejšie vyjsť zo škatuľky svojho pomerne obmedzeného subjektívneho vnímania a nájsť na veci aspoň o niečo viac komplexný a povedzme objektívny pohľad (aj keď objektívnosť pravdepodobne neexistuje, existuje len názor doby, ktorý vytvára objektívnu mienku, čiže objektivitu).

Prvotným problémom bolo zodpovedanie otázky: Čo to podvedomie vlastne je? Či, a do akej miery existuje?

Začal som premýšľaním o tom svojom, ako už som spomínal. Snažil som sa vŕtať v sebe a nájsť tam odpovede. Takto by som pokračoval v línii svojej doterajšej tvorby a zobrazoval by som subjektívne len seba a svoj pohľad, bez nároku na cielenú reakciu diváka. Bola by to len moja výpoveď, pri ktorej pochopenie nikdy nebolo pre mňa podstatné.

Postupným uvažovaním a skúmaním sa mi všetko posúvalo, transformovalo sa do úplne iných rovín než som pôvodne predpokladal. Uvedomil som si význam, ktorý tejto práci môžem dať. Preskúmal som si zameranie svojich prác doteraz. Zistením bolo, že sa neustále pohybujem v okolí otázky identity. Podvedome sa k nej stále vraciam. Tento krát som si povedal, že pôjdem hlbšie, ale nie len sám v sebe. Už pomerne dlhú dobu vnímam nerovnováhu vo svojom okolí. A to je práve to, čo ma priviedlo k tomu, čo som sa rozhodol robiť, skúmať.

Snažím sa poukázať na podvedomé vnímanie ľudí samých seba. Nakoľko sú toho schopní a nakoľko je to vec ovplyvnená nárokmi doby a spoločnosti.

V prvej časti, ktorú predstavujem v bakalárskej práci, sa zaoberám ženami a ich vnímaním samých seba a svojho povedzme ideálu ženy samotnej. Ako prvé som si vytvoril otázky zaoberajúce sa identitou ženy, jej posudzovania, významu vzhľadu fyzického, alebo vnútorného. Sám som bol zvedavý, ako ony samé vnímajú svoje zmeny v rámci histórie a dnešnej ženy. Otázky som sa snažil formulovať všeobecne, s predpokladom, že intuitívne to každú ženu privedie k rozprávaniu o svojej osobe. Sú im ponúkané mnohé podnety, na základe ktorých by sa mali meniť a často krát prestávať byť práve ženami. Rovnako chcú byť úspešné a cieľavedomé, tak ako to už niekoľko krát ukázali v histórii. Významný bod bol pre ne feminizmus, kde však ony samotné do značnej miery vnímajú práve pokles ženy.

Vlastne skvelo to všetko vystihujú slová Griseldy Pollock: „Žena je idolom a zároveň ničím iným než len slovom.“²

Po rozhovoroch nasledovalo vytvorenie fotografií v ich typickom prostredí, ktoré si každá vybrala sama. Fotografie boli potrebné pre mňa, kvôli zachovaniu obrazu atmosféry, rozhovoru a danej ženy. Každú som sa snažil pochopiť opakovaným počúvaním a skicovaním jej podoby, jednoducho potreboval som, aby sa mi dostala pod kožu.

---

² POLLOCK, Griselda: Vision and Difference. In: Visual Culture Reader. Ed. Nicholas Mirzoeff. London- New York: Routledge, 1998, s. 74- 84. ISBN 90-5701-132-8

5 Proces tvorby

„Osoby oslobodené z okov pohlavia“, MoniqueWittig³

Niekoľko desaťročí identifikujeme problémy s mužskou a ženskou rolou, ktoré stratili presné hranice a obom pohlaviam to spôsobuje značné problémy. Ale ako to zasahuje mužskú a ženskú identitu, ako sami seba vnímajú súčasní muži a súčasné ženy, o tom máme len hmlisté predstavy.

Ženy skôr anticipujú svoj údel a osud ako problém. Paradoxom je, že zostávajú pri konštatovaní, poznaní, energia na tendenciu k zmene stále chýba. A tak sa väčšinová skupina populácie – ženy, stala nositeľkou menšinovej mentality (Z. Bútorová a kol. 1998).⁴

Keď dnes analyzujeme jednotlivé štúdie o rodovej problematike, musíme si všimnúť, že sa aj muži, aj ženy ocitli v difúznej pozícii vo vzťahu k sexuálnym a rodovým danostiam a determináciám.

Je možné konštatovať, že väčšina mužov a väčšina žien nie je identifikovaná so svojou mužskou, resp. ženskou rolou.

Postavenie žien v spoločnosti je dané systémom písaných a nepísaných noriem. Písané normy, právo, sociálne, politické, ekonomické princípy sú v našej spoločnosti paradoxne na oveľa vyššej úrovni, ako ich skutočne uplatňovaná úroveň .

---

³ Monique Wittig – francúzska spisovateľka a feministická teoretička

⁴ PhDr. Zora Bútorová, CSc. je slovenská sociologička, ktorá od roku 2003 pracuje ako analytička Inštitútu pre verejné otázky, ktorý spoluzakladala

Ženy majú v podstate rovnoprávne postavenie a rovnosť šancí pred zákonom zaručenú. To, že v praxi sú výrazne diskriminované a to aj spôsobmi, ktoré je možné explicitne popísať, aj spôsobmi, ktoré sú podprahové a z hľadiska sociálnych analýz sa im dáva takmer za vinu a vzniká tu známa dvojitá väzba, ktorá vytvára začarovaný kruh.

Proces tvorby u mňa začal až po spracovaní myšlienky a všetkých materiálov, ktoré boli pre mňa potrebné k začatiu samotného procesu maľby.

Takže po natočení rozhovorov s jednotlivými ženami, ktorých bolo 10, nasledovalo rozhodnutie vybrať štyri ženy, ktoré by zodpovedali tomu, na čo boli vybrané. Potreboval som ženy generačne zoradené, čo samozrejme ovplyvnilo aj výber. Generačne preto, aby to vnímalo pohľady viacerých generácií.

Začal som vytváraním skíc jednotlivých žien v kresbe a niektorých aj v maľbe (viď príloha 12-17). Mojim úmyslom bolo hlavne zobraziť ich v momente výpovede, ktorú mi boli ochotné vyrozprávať.

Samotný pracovný proces začal už napínaním plátien zvolených ako podklad pre túto prácu. Potom po skiciach nasledovalo uvedomenie si vôbec techniky maľby k ich stvárneniu. Mojou pomerne veľkou inšpiráciou pri zobrazovaní žien bola Anna Bocek, zobrazujúca ľudí, prevažne ženy. Jej hlavnou témou je divadlo, neorientuje sa však na priestor, ale na ľudí, ich emócie a výrazy. V čom mierne nadväzujem na jej myšlienku divadla, teda hercov v ňom, len ja sa na to pozerám z širšieho uhla života, ovplyvneného identitou človeka a vecami napísanými v scenári, ktorý konkrétne ženy získali postupom života. Rovnako už samotný Duchamp s Man Rayom sa taktiež zaoberali

otázkou identity člověka v sérii fotografií, kde sa Marcel Duchamp prezliekal za ženu s narážkami na módnou fotografiu a identitu. Tu práve meno Rosé Sélavy treba vnímať ako eros, jeden z ďalších Duchampových pseudonymov (viď príloha 18).⁵

Súčasne s maľbami som strihal aj nahrávky ich výpovedí a spájal ich do jednej, ktorá je sprievodnou zvukovou stránkou malieb. Približuje divákovi atmosféru zobrazovaných a zároveň mu dáva možnosť premýšľať nad priradením hlasu obrazu ženy.

---

⁵ BOIS, Yve-Alain. BUCHLOH, Benjamin. FOSTER, Hal. KRAUSSOVÁ, Rosalind. Umění po roce 1900. Praha: Slovart, 2005. s.159. ISBN 978-80-7209-952-8

6 Technologické špecifikácie

Ako podklad som zvolil našepsované plátno napnuté na drvenom ráme. Rozmer som si určil kvôli výberu témy a jej zobrazeniu, na ktorú som ja osobne potreboval práve väčší formát. Najdôležitejším prvkom obrazov je figúra vo svojom domácom, alebo bytostne najbližšom prostredí.

Obrazy som maľoval olejovými farbami značky Umton a doplňoval kresbou prírodným uhlom.

Maľoval som pastóznejšou technikou než je u mňa zvykom, doplnenou lazúrmí. Techniku olejomalby som zvolil kvôli jej väčšej variabilnosti, vďaka dlhšiemu procesu schnutia, čo mi dovoľovalo do obrazov vstupovať s väčším časovým rozložením, ako je to u akrylových farieb. To mi pri tejto práci skutočne vyhovovalo. Vstupovať po niekoľkých hodinách do rozpracovanej maľby mi dáva omnoho viacej možností než pri maľbe akrylovými farbami, kde je to viac menej nemožné, pokiaľ sa nepoužijú spomaľovače schnutia.

Obrazy som nechal pôsobiť určitým dojmom procesu rozpracovania. Vlastne rezonuje to so samotnými zobrazenými osobami a témou, ktorá je stále v procese a vyvíja sa, tak si myslím, že tento moment dodáva obrazom dynamiku a väčšiu expresivitu. Určitým spôsobom toto moje pojetie kombinácie písaného textu, maľby a kresby môže pripomínať streetart, alebo zväčšeninu osobného denníka.

7 Popis diela

Výsledkom mojej práce sú štyri obrazy o veľkosti 120cm x 160cm doplnené audio nahrávkou vychádzajúcich z mnou spravených rozhovorov.

Prvý obraz je obrazom malého desať ročného dievčatka Sofie (viď príloha 19). Dievčatko je zobrazené vo svojom svete, v svojej detskej izbe, ktorá pre ňu mnoho znamená. Môžem povedať, že rozhovor s ňou bol pre mňa najnáročnejší, rovnako ako aj jej samotná maľba. Vystihnúť jej detskosť a čistotu je veľmi náročné. Na obraze je zobrazená pri svojom detskom domčeku (princeznovský hrad), ktorý skrýva všetky jej tajomstvá, rovnako ako na plátne prevažuje ružová, ktorá je pre ňu farbou dievčenskosti. Zistením pri nej bolo pre mňa to, aký krásny pohľad na svet majú ešte deti a aké to všetko môže byť jednoduché. Samozrejme už bolo cítiť jej podvedomé vnímanie ženy, dievčaťa, jej ideálu, ktorý sa mení bez jej väčšieho vedomia na základe prostredia a spoločnosti, v ktorej práve je. Mám tu len jednu otázku: Kedy strácame svoje požiadavky na seba, skutočné požiadavky nezávislé na okolí? Keď už takéto malé dievčatko je ovplyvnené svojim okolím a jeho názormi pri pomerne voľnej výchove jej rodičov.

Druhý obraz som venoval svojej generácii. Je na ňom namaľovaná moja spolužiačka Andrea vo svojom ateliéri (viď príloha 20). Je to pre ňu jedno z najbližších, alebo najintímnejších prostredí. Snažil som sa zachytiť jej atmosféru vychádzajúcu z rozhovoru, ktorý som s ňou natočil. Obraz je pomerne v chladných tónoch a vyžaruje z neho určitý nepokoj, či napätie so svojskou dávkou emócie Andrey vlastnej. V texte na plátnach som sa

snažil podtrhnúť veci pre ňu najvýznamnejšie a najviac ovplyvňujúce jej pohľad na ženu a ženskosť.

Tretí obraz je venovaný žene, ktorá sa tvári ako tvrdá emancipovaná žena. Je to Mária, riaditeľka Základnej školy u mňa doma (viď príloha 21). Nad jej výberom som dlho uvažoval, teda výber bol jasný, skôr som sa bál jej reakcie pri oslovení pre spoluprácu v tomto projekte. Mária je ženou samotárkou, bez muža, bez rodiny. Je veľmi uzavretá, čo zodpovedalo aj jej odpovediam na otázky. Túto jej chladnosť, tvrdosť a svojim spôsobom aj zaseknutie, som sa snažil vyjadriť aj v maľbe, aby vecne kopírovala pocit vyžarujúci z nej, ktorý hovoril aj o jej vekom nadobudnutej predstave ideálu ženy. Avšak odpoveď na poslednú otázku, na ktorú som vyžadoval len jedno slovo znela: MATKA. Toto je pre ňu slovo, ktoré vyjadruje ženu. Myslím že to hovorí za všetko, keď to povie osoba preferujúca emancipovanú samostatnú ženu nezávislú na mužoch a bezdetnú. Ale skutočná pravda smeruje práve iným smerom.

Posledný a to štvrtý obraz je obrazom osemdesiat ročnej ženy, matky štyroch detí, nádhernej veľkej osobnosti, ale predovšetkým vyrovnanej, inteligentnej a krásnej ženy (viď príloha 22). Namaľoval som ju doma v kuchyni, sediacu v lavici, kde sedí často. Rozhovor s ňou bol pre mňa samotného najvýznamnejší, je jednou z najvýraznejších žien, aké poznám. Je osobou, ktorá za svoj život pochovala už štyroch mužov. V jej veku je stále ženou a sama vie, čo ženou byť znamená. Je maľovaná popoludní v príjemnej, pokojnej atmosfére človeka, ktorý má za sebou toho veľmi veľa a napriek tomu stále žije, v pravom slova zmysle, so svojimi priateľmi, hudbou, módou.

8 Prínos pre daný odbor

Prínos pre maľbu? Prínos pre umenie?

Osobne si nemyslím že by som nejako extra touto prácou pretváral pohľad na umenie. Ja akurát vo svojom okolí momentálne vidím často nedostatok myšlienky v umení a prílišný záujem o technológiu (v čom nie je nič zlé, len ten záujem je o starú techniku, respektíve technické pokusy a málo experimentu je v tom tým pádom a uniká originalita a vytvárajú sa akosi veci, ktoré vyzerajú takmer rovnako). S tým ja osobne nesúhlasím, pretože pokiaľ by šiel človek len po starej technike, v umení by nikdy nič nové nevzniklo. No ak sa človek, umelec, odosobní od toho, čo robili generácie pred ním, vznikajú skvelé nové pohľady a technológie.

A aký ma prínos moja práca? Jedným je znova načrtnutie témy žena, ktorá sa aj dosť omieľa v súčasnej dobe, ale ide úplne zlým smerom, čo mi potvrdili aj všetky ženy, s ktorými som rozhovory robil, ale nie sú zverejnené. Dnes sa poukazuje na homosexuálov, transvestitov, ale úplne sa zabúda na našu pravú identitu, čím trpí mnoho ľudí.

9 Silné stránky

Silnou stránkou mojej práce je realnosť príbehov a výpovedí a samozrejme aj súčasnosť témy. Svojim spôsobom sa v nej môžu ženy nájsť jednak vďaka vekovému rozmedziu a aj preto, že sú s tým konfrontované už pomerne dlho. Samotné silné stránky samozrejme uvidím až podľa reakcie a pochopenia divákov a nezainteresovaných ľudí.

10 Slabé stránky

Celkovo mojou slabou a zároveň silnou stránkou je práve uvažovanie nad niektorými vecami, čím si prešla aj táto práca. Pretože som človekom, ktorý má potrebu veci rozoberať a premýšľať nad nimi. Na čom nie je samozrejme nič zlé, pokiaľ to človek nedovedie až do takej hranice, že nie je schopný nič urobiť, pretože v sile myšlienok si danú vec natoľko rozloží, že nakoniec uvidí vlastne chyby a nedokonalosti, ktoré robia dielo práve dielom originálnym a vypovedajúcim. Čo už si vtedy neuvedomuje, pretože mu už nápad príde nedokonalý, keďže na ňom vidí toľko nedokonalostí.

Zoznam použitých zdrojov

A) Knižná a periodická literatúra

LIESSEMANN, Konrad Paul. *Filozofie moderního umění*. 1. Vyd. Olomouc: Votobia, 2000. ISBN 80-7198-444-2.

ELKINS, James. *Proč lidé pláčou před obrazy*. 1. Vyd. Praha: Academia, 2007. ISBN 978-80-200-1509-9.

GOMBRICH, E. *Umění a iluze o psychologii obrazového znázorňování*. 1. Vyd. Praha: Odeon, 1985. ISBN 978-80-87029-26-8.

HUMHAL, Pavel. *Osobní a veřejné*. 1. Vyd. Praha: Tranzit, 2008. ISBN 978-80-87259-00.

TŘEŠTÍK, Michael. *Umění vnímat umění*. 1. Vyd. Praha: Gasset, 2011. ISBN 978-80-87079-15-7

MARZONA, Daniel. *Conceptual Art*. 1. Vyd. Köln: Taschen, 2005. ISBN 3-8228-2962-5

BOIS, Yve-Alain. BUCHLOH, Benjamin. FOSTER, Hal. KRAUSSOVÁ, Rosalind. *Umění po roce 1900*. 1. Vyd. Praha: Slovart, 2005. ISBN 978-80-7209-952-8

CHALUPECKÝ, Jindřich; *Úděl umělce*. 1. Vyd. Praha: Torst, 1998. ISBN 80-7215-050-2

CHRISTOFANELI, Rolando. Denník blázna Michelangela. 1. Vyd.
Bratislava: Retro, 1982. ISBN 24-007-81

POLLOCK, Griselda: Vision and Difference. In: Visual Culture Reader.
Ed. Nicholas Mirzoeff. London- New York: Routledge, 1998.
ISBN 90-5701-132-8

SILVA, José. MEILE, Philip. Silvova metóda kontroly mysli. 1. Vyd.
Praha: Pragma, 1993. ISBN 80- 85189-25-9

B) Internetové zdroje

https://sk.wikipedia.org/wiki/Zora_B%C3%BAtorov%C3%A1#cite_note-ivoprofil-2

<http://www.moniquewittig.com/>

<https://www.google.cz/>

12 Resumé

The topic of my bachelor thesis is A journey of subconsciousness. I concentrated on a perception of man's identity. It was very difficult to choose the topic, because I was looking for something interesting but not limiting. I believe I chose right. The human identity has its history, but it is always actual. Many people around me try to resolve this issue, regardless the age. I had spent a lot of time thinking before I focused on women and the question: Who is a woman, an ideal woman. Obviously, I could not answer it, because I am a man and cannot feel the same way like a woman, therefore I interviewed women of different age to see different views. The result is a series of four paintings, 160x120 cm in size. They portray the appearance and the vibe of four women aged 10 to 80. I painted them in their natural setting which they picked for themselves as the most natural. The paintings are accompanied with audio recordings; some are dissolving into each other and some are individual. Each of them told her story of womanhood influenced by the age they had grown up in.

The first painting captures 10-year-old girl named Sofia. She is depicted in her world - her children's room, which is very important to her. Personally, this interview and painting were the most demanding for me, because it was very hard to represent her infantility and innocence. She was painted in her doll house which hides all her secrets and in pink which is a symbol of girlishness.

The second painting depicts my generation - my schoolmate Andrea in her atelier. It is her closest and most intimate place. Since I tried to represent the atmosphere of the conversation, I used cold tones which

express her inner turmoil and tension with certain dose of her peculiar emotions. In the text and painting, I tried to underline the most important and influential things in her point of view of womanhood.

The third painting pictures a strong woman, who works like a headmistress in my hometown. Maria is a single woman, she is quite reserved which corresponded with her answers during the interview. I attempted to capture her coldness and rigidity in the painting as a resulting feeling from her view of femininity.

The last picture of 80-year-old woman, a mother of four children shows a beautiful personality of balanced and intelligent human being. She sits in the kitchen on her favourite spot on the bench. The dialogue with her was the most meaningful for me, since she is one of the most outstanding woman I know. She buried four husbands and still knows what it is like to be a woman. She was painted in the calm afternoon of a person with a troubled history, who is living her life with friends, music and fashion in spite of that.

I used Umpton colours on canvas.

Zoznam príloh:

Príloha 1

Vlastná maľba- Infiltrácia

Príloha 2

Vlastná maľba- Osoby oslobodené z okov pohlavia 1

Príloha 3

Vlastná maľba- Osoby oslobodené z okov pohlavia 2

Príloha 4

Vlastná maľba- Osoby oslobodené z okov pohlavia 3

Príloha 5

Vlastná maľba- V tráve 1

Príloha 6

Vlastná maľba- V tráve 2

Príloha 7

Vlastná maľba- V tráve 3

Príloha 8

Vlastná maľba

Príloha 9

Vlastná maľba

Príloha 10

Vlastná maľba

Príloha 11

Vlastná maľba

Príloha 12

Vlastná maľba - skica

Príloha 13

Vlastná maľba- skica

Príloha 14

Vlastná maľba-skica

Príloha 15

Vlastná kresba,–skica

Príloha 16

Vlastná kresba,–skica

Príloha 17

Vlastná kresba, text –skica

Príloha 18

Inšpirácia- Marcel Duchamp- RroseSélevy

Príloha 19

Vlastná maľba- Sofia

Príloha 20

Vlastná maľba- Andrea

Príloha 21

Vlastná maľba- Mária

Príloha 22

Vlastná maľba- Kamila

Príloha 1
Vlastná maľba- Infiltrácia

Príloha 2
Vlastná maľba- Osoby oslobodené z okov pohlavia 1

Príloha 3

Vlastná maľba- Osoby oslobodené z okov pohlavia 2

Príloha 4

Vlastná maľba- Osoby oslobodené z okov pohlavia 3

Príloha 5

Vlastná maľba- V tráve 1

Príloha 6

Vlastná maľba- V tráve

Príloha 7

Vlastná maľba- V tráve 3

Príloha 8

Vlastná maľba

Príloha 9
Vlastná maľba

Príloha 10
Vlastná maľba

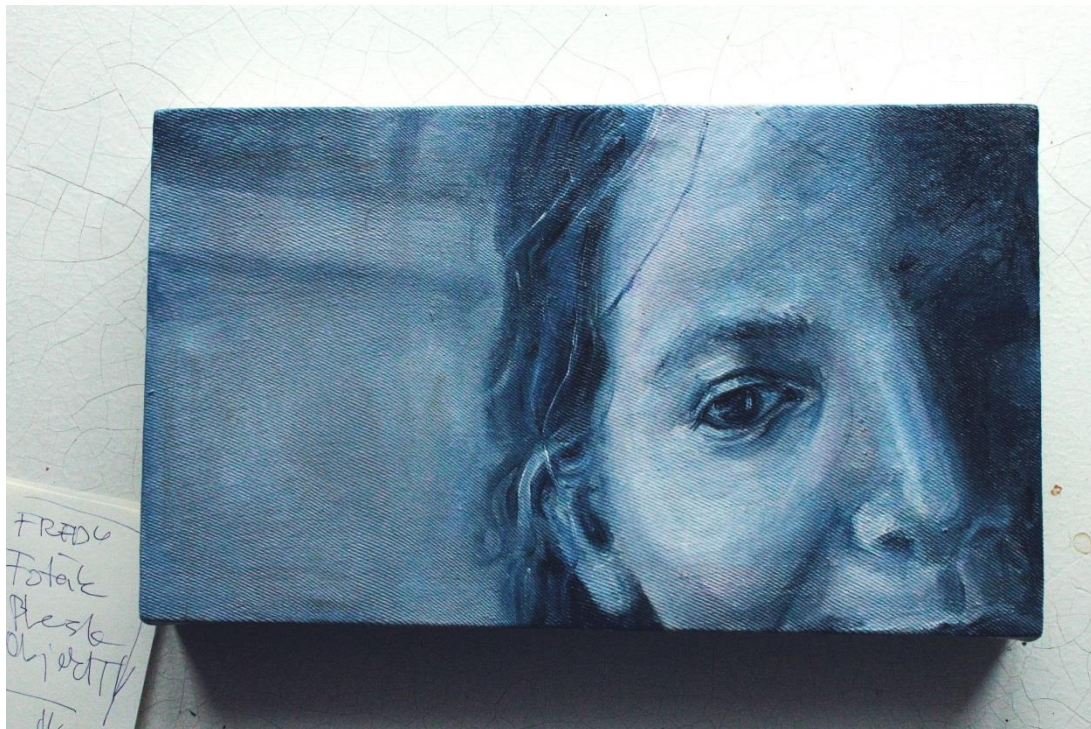
Príloha 11
Vlastná maľba

Príloha 12
Vlastná maľba - skica

Príloha 13
Vlastná maľba- skica

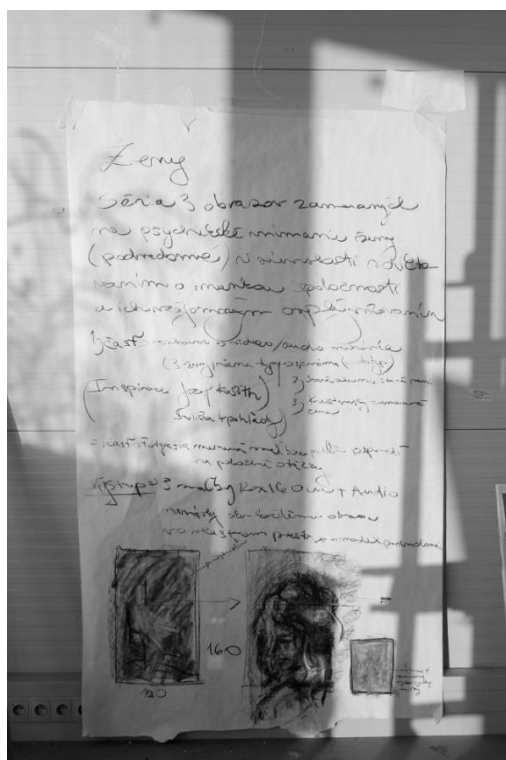
Príloha 14
Vlastná maľba-skica

Príloha 15
Vlastná kresba, –skica

Príloha 16
Vlastná kresba, –skica

Príloha 17

Vlastná kresba, text – skica

Príloha 18

Inšpirácia- Marcel Duchamp- RroseSélevy

Príloha 19

Vlastná maľba- Sofia

Príloha 20

Vlastná maľba- Andrea

Príloha 21

Vlastná maľba- Mária

Príloha 22

Vlastná maľba- Kamila